

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי ט"ו באב תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - ס"ח

1. מהו המקור הנוסף שמצינו לשותפות האב והבעל בהפרת נדרי ארוסה?

דבי רבי ישמעאל תנא: 'אלה החוקים... בין איש לאשתו בין אב לבתו...'

ומשמעות הפסוק היא שמדובר בנערה המאורסה, ומכך שנשמך בפסוק אב לבעל יש ללמוד שאביה ובעלה מפירין נדריה.

ולתנא דבי ר' ישמעאל, הפסוק 'אם היו תהיה לאיש' נצרך לדרשה אחרת שדורש רבא [לקמן ע.] שאם מת הארוס יכול האב להפר לבדו.

2. לדעת רבא לעיל שלומד דין נערה המאורסה מקרא 'ואם היו תהיה' מה לומד מהפסוק שהביא תנא דבי רבי ישמעאל?

שהבעל מיפר נדרים שבינו לבינה, ולא רק נדרי עינוי נפש שנכתבו מפורש בפסוק.

3. מה נסתפקו בגדר בעל שהפר נדרי ארוסתו, והאב עדיין לא הפר?

האם הבעל חותך מחצית מן הנדר ומבטלו לגמרי, או שמא הוא מחליש וממעט את כוחו של הנדר כולו. [מיגז או מקליש] הנפק"מ בזה - כשנדרה הארוסה ממאכל שהיה בו שיעור שני זיתים, ושמע ארוס והיפר לה, ולאחמ"כ אכלה את שני הכזיתים, אם מיגז - לוקה משום הכזית השני, אם מקליש - איסורא בעלמא הוא ללא חיוב מלקות.

4. מהי הברייתא שממנה רצו לפשוט את הספק?

א. שמע אביה והפר לה, ולא הספיק בעל לשמוע עד שמת האב, זו היא ששנינו: מת האב - לא נתרוקנה רשות ההפרה של האב לבעל.

ב. שמע בעלה והפר לה, ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל, זו היא ששנינו: מת הבעל - נתרוקנה רשות לאב.

ג. שמע בעלה והפר לה, ולא הספיק האב לשמוע עד שמת - אין הבעל יכול להפר, שאין הבעל מיפר נדרי ארוסתו אלא בשותפות.

ד. שמע אביה והפר לה, ולא הספיק הבעל לשמוע עד שמת - חוזר האב ומפר חלקו של בעל, ר' נתן: כך היא שיטת בית שמאי אבל לבית הלל אין האב יכול להפר.

שמע מינה - שלדעת בית שמאי הפרת האב קודם שמת הבעל עושה מיגז גיז, ולכן חלקו של הבעל נשאר חזק כבתחילה ויכול האב לרשת את חלקו של הבעל ולחזור ולהפר. אבל לדעת בית הלל הפרת האב עושה מיקלש קליש והרי זה נדר חלט, וכיון שנחלש הנדר אין הוא חשוב בכדי שיוכל האב לרשת את חלק הבעל, ולכן אין האב יכול לחזור ולהפר חלקו של בעל.